

Dramatická cesta do nového domova.

Začalo to vlastně tak, že moje maminka Božena Nová pomáhala své kamarádce se zavazadly na nádraží, kde se v té době formoval vojenský transport pro rušenou československou komandaturu. Její štáb a poslední rekonvalescenti měli odjet do Československa.

Kamarádka měla přislíbeno, že může jet s nimi. Maminka se zeptala velitele transportu, jestli může jet také. Bylo jí řečeno „Jestli to stihneš, tak můžeš.“

Po spěšném návratu do Volkova a poradě s oběma rodiči (Nových a Čechovi) následovalo kvapné balení věcí potřebných na cestu. Na nádraží jsme přijeli včas. Nebyli jsme sami, takových „černých pasažérů“ (muži, ženy i děti) tam byly desítky.

Cesta začala dramaticky. Z počátku se jelo na nákladních otevřených vagónech. V chladném jarním počasí to rozhodně nebylo nic příjemného. Teprve ve Lvově se pro nás našlo místo v krytých nákladních vozech (dobyččácích).

Nepřekonatelný problém nastal na hranicích. Nikdo z civilistů, kteří cestovali tímto transportem neměl potřebné dokumenty. („bumážku“) Nepomohly prosby, pláč ani uplácení vodkou (samohonkou). Dál jsme nesměli. Vedení štábu nás nechťelo nechat samotné (hlavně ženy a děti) a tak se rozhodlo zůstat s námi. Naše vagony byly odpojeny od vlaku a odstaveny na vedlejší kolej. Trvalo to skoro dva měsíce, než se podařilo vyrozumět československé instituce a vyřídit potřebná povolení pro překročení hranice.

Já jsem byl tehdy velmi malý hošík, byly mi tři roky. Přesto se mi dodnes vybavují některé momenty z našeho nedobrovolného pobytu v Čopu. Bylo to především nekonečné čekání, čekání na to, kdy už konečně pojedeme dál. Většinu času jsme trávili na louce, kam jsme se dostávali podlézáním odstavených vagónů. Myli jsme se ve vodě, která stála v kráterech po vybuchlých bombách. Bylo tam hodně žab. Žáby jsme museli odhánět a někteří starší a šikovnější hoši je někdy napichovali na klacek. Vařilo se společně po skupinách na ohništi ze dvou kamenů. Pro pitnou vodu jsme chodili na nádraží. Velký problém byl také se sháněním potravin. Jednou do vagónů odstavených na poslední slepé koleji narazila souprava, kterou sem přesouvali železničáři z jiného místa. Vagony se o kus posunuly a kolo vagonu přešlo polštářek, na který jsem si někdy chodil odpočinout. Měl jsem ale obrovské štěstí, v tu dobu jsem si zrovna hrál s kamarády na louce.

Konečně přišla zpráva, že jsou vyřízena všechna povolení na překročení hranice. To bylo radosti. Mohli jsme přesednout z „dobyččáků“ do normálních vagónů a pokračovalo se v cestě do nového domova. Cílovou stanicí byl pro nás Žatec.

Nezapomenutelné bylo a je setkání s tatínkem po dlouhé době, kdy byl v armádě. Živě si také vybavuji cestu traktorem kolem nádraží v Žatci a příjezd do Lipna. Prarodiče Nových a Čechovi za námi přijeli pozdějšími transporty. Bylo to moje nejkrásnější a také nejšťastnější období života, které bohužel netrvalo dlouho. Tatínek Vladimír Nový zemřel v žatecké nemocnici po masivní srdeční příhodě (infarktu) v listopadu 1950 ve věku pouhých 38 roků.

Jaroslav Nový narozen v dubnu 1943 ve Volkově.

